

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 26. august 2025

Sag 28/2025

Advokat Søren Dueholm kærer Østre Landsrets kendelse i sagen:

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Søren Dueholm)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten i Odense den 13. august 2024 (1-4365/2024) og af Østre Landsrets 9. afdeling den 10. september 2024 (S-2447/24).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Advokat Søren Dueholm har nedlagt påstand om, at rejseforbeholdet ophæves.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

T blev den 17. juli 2024 anholdt på sin bopæl i Varde Kommune og den efterfølgende dag fremstillet i grundlovsforhør ved Retten i Odense.

Han blev sigtet for 25 forhold begået i perioden 2009-2018, bl.a. for grov vold efter straffelovens § 245, stk. 1, blufærdighedskrænkelser og seksuelle krænkelser, jf. bl.a. straffelovens § 216, stk. 1, om voldtægt. Han nægtede sig skyldig. Han blev varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

T anmodede om at få beskikket advokat Søren Dueholm, Varde, som forsvarer. Advokat Søren Dueholm blev herefter beskikket. Da retten ikke bestemte andet, skete beskikkelsen med begrænset rejseforbehold i medfør af retsplejelovens § 334, stk. 3.

Ved mail af 23. juli 2024 anmodede advokat Søren Dueholm om, at rejseforbeholdet blev ophævet. Han henviste til bl.a., at han havde været forsvarer for T i fem tidligere straffesager.

Ved kendelse af 13. august 2024 fandt Retten i Odense ikke grundlag for at ophæve rejseforbeholdet og anførte bl.a.:

”Efter retsplejelovens § 334, stk. 3, jf. § 741, stk. 1, 2. pkt., kan retten bestemme, at en advokat, som efter den tiltaltes anmodning er beskikket som forsvarer, skal have godtgørelse for sine rejseudgifter, ud over hvad der tilkommer en advokat, der er antaget ved den pågældende ret.

Ved vurderingen heraf skal retten lægge vægt på, om der er en rimelig begrundet interesse i, at den pågældende advokat giver møde uden for sit hjemsted. Der bør bl.a. tages hensyn til sagens art og størrelsen af merudgifterne i forbindelse hermed.

I denne sag blev T varetægtsfængslet den 18. juli 2024 som sigtet for overtrædelse af blandt andet straffelovens § 216, stk. 1, og § 245, stk. 1. Sigtelserne omfatter en flerårig gerningsperiode. Sigtede nægter sig skyldig. Der er endnu ikke udarbejdet anklageskrift, og der foreligger ingen oplysninger om varigheden af en eventuel hovedforhandling. Efter sagens karakter og omfang forventer retten, at en eventuel hovedforhandling vil blive berammet over flere retsdage.

Efter en samlet vurdering af sagens art og omfang og de forventelige rejseomkostninger er der efter rettens opfattelse — uanset sagens alvorlige karakter og oplysningerne om den tidligere klientforbindelse — ikke tilstrækkeligt grundlag for at træffe bestemmelse om, at advokat Søren Dueholm, der har kontor i Varde, skal tillægges godtgørelse for rejseudgifter, ud over hvad der tilkommer en advokat, der er antaget ved Retten i Odense.”

Advokat Søren Dueholm kærede afgørelsen til landsretten, der ved kendelse af 10. september 2024 stadfæstede byrettens afgørelse i henhold til de af byretten anførte grunde.

Den 7. oktober 2024 og 28. oktober 2024 deltog advokat Søren Dueholm i retsmøder om fortsat varetægtsfængsling af T via videolink fra Odense Arrest, hvor T sad varetægtsfængslet.

Ved retsmødet den 7. oktober 2024 oplyste anklagemyndigheden, at man forventede, at sagen skulle føres som en nævningsag, medmindre T fravalgte dette. Efter anklagemyndighedens foreløbige skøn ville sagen kunne gennemføres på 5 retsdage uden nævninger og 6-7 dage med nævninger.

T afgik ved døden den 28. oktober 2024 i Odense Arrest. Byretten sluttede herefter straffesagen den 15. november 2024.

I retsbog af 18. november 2024 fastsatte byretten et salær til advokat Søren Dueholm på 46.671,25 kr. Han blev ikke tilkendt godtgørelse for rejseomkostninger.

Advokat Søren Dueholm har oplyst, at han ud over de to møder om fristforlængelse, som han deltog i fra Odense Arrest, var på et arrestbesøg hos T i Odense Arrest og deltog i en afhøring af T på Politigården i Odense.

Advokat Søren Dueholm har endvidere oplyst, at han deltog i en afhøring af Ts børn i Børnehuset Esbjerg.

Anbringender

Advokat Søren Dueholm har anført navnlig, at der var tale om en sag af meget alvorlig karakter, som kunne resultere i en langvarig frihedsstraf, hvis der skete domfældelse. Sagen vedrørte sigtelser for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 216 om voldtægt, hvor der kan udmåles frihedsstraf i år. Han havde endvidere repræsenteret T i en række tidligere sager, herunder fem straffesager, og der bestod derfor et længevarende klientforhold.

Endvidere var Retten i Esbjerg rette værneting for sagen, idet størstedelen af de forhold, der var rejst sigtelse for, var begået i Varde. Hovedforhandlingen skulle derfor have været foregået ved Retten i Esbjerg, og der ville således ikke have været forøgede rejseudgifter forbundet med hans beskikkelse, hvorimod beskikkelse af en advokat med kontor i Odense ville indebære betydelige rejseudgifter. En anmodning om, at T blev overført til Esbjerg Arrest, blev ikke imødekommet.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det ved afgørelsen af, om en beskikkelse skal ske uden rejseforbehold, er afgørende, om der er en rimelig begrundet interesse i, at den pågældende advokat giver møde uden for sit hjemsted. Ved vurderingen heraf tillægges størrelsen af de forventede merudgifter betydning, idet der som altovervejende hovedregel kun accepteres relativt beskedne merudgifter. Merudgifterne skal efter praksis ses i forhold til sagens karakter, omfang og betydning. I denne forbindelse tillægges tidligere klientforhold betydning, således at der accepteres relativt større merudgifter, hvis advokaten flere gange tidligere har repræsenteret den tiltalte.

I nærværende sag kan udgifterne til rejseomkostningerne ikke anses for bagatelagtige i forhold til de øvrige sagsomkostninger. Advokat Søren Dueholm har kontor i Varde, og det må efter advokatens oplysninger kunne lægges til grund, at merudgifterne i forbindelse med hans deltagelse i et retsmøde i Odense vil være 4.588 kr. En sådan merudgift i forhold til et salær for en heldags hovedforhandling på 17.825 kr. efter landsretspræsidenternes vejledende salærtakster kan ikke anses for relativt beskedent.

Henset hertil kan sagens karakter og det tidligere klientforhold ikke begrunde, at rejseforbeholdet ophæves.

Det har ikke betydning, om et eventuelt fremtidigt værneting for hovedforhandlingen måtte have været en anden retskreds end Odense. På tidspunktet for landsrettens afgørelse om ikke at ophæve rejseforbeholdet, var der endnu ikke udfærdiget anklageskrift, ligesom der ikke var klarhed over bevisførelsens omfang. Det var ikke ganske åbenbart, at rette værneting for hovedforhandling ville have været Retten i Esbjerg, idet der var værneting for nogle af forholdene i Odense. Sagen var endvidere efterforsket af Fyns Politi, og sagens hovedvidner havde bopæl på Fyn.

Højesterets begrundelse og resultat

Efter retsplejelovens § 741, stk. 1, jf. § 334, stk. 3, kan retten bestemme, at en advokat, som efter den tiltaltes anmodning er beskikket som forsvarer, skal have godtgørelse for sine rejseudgifter, ud over hvad der tilkommer en advokat, der er antaget ved den pågældende ret. Ved afgørelsen af spørgsmålet er det efter forarbejderne til § 334, stk. 3, afgørende, om der er en

rimeligt begrundet interesse i, at den pågældende advokat giver møde uden for sit hjemsted. Der bør herved tages hensyn til sagens art og størrelsen af rejseomkostningerne.

Den foreliggende straffesag, der blev behandlet ved Retten i Odense, vedrørte sigtelser for grov vold og en række seksuelle krænkelser, herunder voldtægt. Der var således tale om en straffesag af meget alvorlig betydning for T. Det er oplyst, at advokat Søren Dueholm, der har kontor i Varde, kendte T i forvejen, idet han bl.a. havde repræsenteret ham i fem tidligere straffesager. Højesteret finder, at valget af advokat Søren Dueholm som beskikket advokat i straffesagen derfor var rimeligt begrundet.

Advokat Søren Dueholm blev ved byrettens afslutning af sagen tillagt et salær på 46.671,25 kr. Det er oplyst, at han deltog i to møder om fristforlængelse fra Odense Arrest og i en afhøring på Politigården i Odense. Det er endvidere oplyst, at han var på et arrestbesøg i Odense Arrest, og at han deltog i en afhøring i Børnehuset Esbjerg, som en advokat fra Odense ville have kunnet få rejsegodtgørelse for.

Under hensyn til sagens karakter og den forudgående relation mellem advokat Søren Dueholm og T finder Højesteret, at rejseudgifterne for advokat Søren Dueholm må anses for relativt beskedne sammenholdt med udgiften til forsvarer i øvrigt.

På denne baggrund finder Højesteret, at rejseforbeholdet skal ophæves, jf. retsplejelovens § 334, stk. 3.

Thi bestemmes:

Vilkåret om, at der ikke tilkommer advokat Søren Dueholm godtgørelse for rejseudgifter ud over, hvad en advokat, der er antaget ved den pågældende ret, ville være berettiget til, ophæves.